Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2023/0102(NLE)

17.10.2023

***

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαυροβουνίου σχετικά με επιχειρησιακές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στο Μαυροβούνιο
(08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Lena Düpont

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης
***	Διαδικασία έγκρισης
***I	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
***II	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
***III	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....6

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαυροβουνίου σχετικά με επιχειρησιακές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στο Μαυροβούνιο
(08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (08353/2023),

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαυροβουνίου σχετικά με επιχειρησιακές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στο Μαυροβούνιο (08354/2023),

– έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία β) και δ), το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C9-0177/2023),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 105 παράγραφοι 1 και 4, καθώς και το άρθρο 114 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A9-0000/2023),

1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και του Μαυροβουνίου.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

α. Ιστορικό
Η προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου αποβλέπει στην έγκριση της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαυροβουνίου με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στο Μαυροβούνιο, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Ένα από τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (στο εξής: Οργανισμός) είναι η συνεργασία με τρίτες χώρες σε σχέση με τα πεδία που καλύπτονται από τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, «μεταξύ άλλων μέσω ενδεχόμενης επιχειρησιακής ανάπτυξης ομάδων διαχείρισης των συνόρων σε τρίτες χώρες». Ο Οργανισμός μπορεί να συνεργάζεται με τις αρχές τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για θέματα που καλύπτονται από τον κανονισμό, στον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, και μπορεί να εκτελεί δράσεις που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων στο έδαφος τρίτης χώρας, εφόσον συμφωνεί η εν λόγω τρίτη χώρα.

Σκοπός της συμφωνίας περί καθεστώτος είναι η κάλυψη όλων των πτυχών που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή των δράσεων του Οργανισμού σε τρίτες χώρες. Σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896, σε περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται αποστολή ομάδων διαχείρισης των συνόρων από το μόνιμο σώμα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε τρίτη χώρα όπου τα μέλη των ομάδων θα ασκούν εκτελεστικές αρμοδιότητες, η Ένωση συνάπτει συμφωνία περί καθεστώτος με την οικεία τρίτη χώρα.

Σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και όπως αναφέρεται στο άρθρο 76 παράγραφος 1 του κανονισμού, η Επιτροπή παρουσίασε, στην ανακοίνωσή της COM (2021) 829, υπόδειγμα συμφωνίας περί καθεστώτος κατά τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896, που περιέχει ειδικές διατάξεις για την πραγματοποίηση δράσεων στην επικράτεια τρίτων χωρών. Η συμφωνία περί καθεστώτος με το Μαυροβούνιο βασίζεται στο υπόδειγμα που έχει καταρτίσει η Επιτροπή.

Η Επιτροπή ενημέρωσε τους εισηγητές στις 10 Μαΐου 2023 σχετικά με την πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί στις διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου. Η συμφωνία υπεγράφη στις 16 Μαΐου 2023 στην Ποντγκόριτσα.

β. Θέση της εισηγήτριας
Κατά την κορύφωση της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης το 2015, εκατοντάδες χιλιάδες αιτούντες άσυλο και μετανάστες έφθασαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση περνώντας από τα Δυτικά Βαλκάνια, με τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου να βρίσκεται σε μία από τις κύριες οδούς για παράτυπες μεικτές μετακινήσεις.

Η εισηγήτρια θεωρεί ότι η σύναψη επίσημων, νομικά δεσμευτικών συμφωνιών στο πλαίσιο της συνεργασίας με τρίτες χώρες, σε αντίθεση με τη σύναψη διμερούς συμφωνίας, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας, του δημόσιου ελέγχου και της

δημοκρατικής εποπτείας της εν λόγω συνεργασίας. Ωστόσο, κάθε συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών σχετικά με δράσεις που υλοποιούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά, να έχει προστιθέμενη αξία και να είναι απολύτως αναγκαία και αναλογική ως προς τον σκοπό και το περιεχόμενο.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και το Υπουργείο Εσωτερικών του Μαυροβουνίου υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Συμπερασματικά, η εισηγήτρια θεωρεί ότι η προτεινόμενη συμφωνία περί καθεστώτος συνάδει με το υπόδειγμα συμφωνίας περί καθεστώτος, όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, όσον αφορά το περιεχόμενο και τις διατάξεις που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην τελική συμφωνία.

Το Κοινοβούλιο ζητεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, μόλις η παρούσα συμφωνία εισέλθει σε στάδιο εφαρμογής, να ενημερώσει αμέσως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της εφαρμογής της περί του καθεστώτος συμφωνίας και υπενθυμίζει στον Οργανισμό την υποχρέωσή του να περιλαμβάνει στις ετήσιες εκθέσεις του αξιολόγηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η εισηγήτρια συνιστά στο Κοινοβούλιο να εγκρίνει το κείμενο του σχεδίου απόφασης του Συμβουλίου.